

א. ביבליוגרפיה ל'ספרות הכללים'

א' יעללינעק	קונטרס הכללים	ווינא, תרל"ח.
אבן מוסא	דרכי הק"ו	לר' אברהם בן דון שלמה עקרה. בתוך –'מהררי נמרים', ויניציאה, שני"ט.
אברהם בן דוד	פירוש ל"יג מידות דר"י	ליורנו, תקמ"א.
אברהם עקרה	כללי הגמרא לר' ע' הספרדי	נדפס מחדש בקובץ דרכי וכללי הגמרא, בתוך ספר מהררי נמרים, הוצאת המוסד לעידוד לימוד התורה, ירושלים, תשנ"ח.
אהרון אבן חיים	מידות אהרון	ירושלים, מכון בני יששכר, תשנ"ב.
אליהו גאליפפה	פירוש הק"ו ידי אליהו	קושטא, תפ"ח.
דוד נטו	מטה דן וכוזרי שני	ירושלים תשי"ח.
זרחיה בן יצחק הלוי	ספר הצבא	שקלאו, תקס"ג.
חיים בכרך	אסיפת הכללים	קונטרס על כללי הגמרא בתוך שו"ת חוות יאיר, רמת-גן, תשנ"ז.
יוסף אבן כספי	טירת כסף	פרעסבורג, תרצ"ה.
יוסף בן מאיר תאומים	גינת ורדים	לבוב, תקצ"ה.
יוסף קארו	כללי הגמרא	בתוך הליכות עולם, שאלוניקי שנ"ח ¹ ; מהד' אחרונה, ירושלים, התשס"ה.
יעקב חאגיז	דרכי המשנה וכללותיה	2 כר', ליוראנו, תי"ג.
יעקב חאגיז	תחילת חכמה	בתוך ספר כריתות, וירונה, ת"ז.
יצחק קנפטון	דרכי הגמרא (מהדורת א. וויס)	ישראל, תשנ"ב
יצחק קנפטון	דרכי התלמוד (מהדורת ש. לנגה)	ירושלים, תשמ"א.
ישועה בן יוסף השני	הליכות עולם	ליורנו, תקנ"ב ¹ ; מהד' אחרונה, ירושלים, תשנ"ו.
ישעיה הלוי הורוביץ	כללי הגמרא	בתוך ספר 'שני לוחות הברית', פלדהיים, ירושלים, תשמ"ט.

ישעיהו הלוי הורוביץ	פירוש לייג מידות דר"י	בתוך ספר 'שני לוחות הברית', פלדהיים, ירושלים, תשמ"ט.
לוי בן גרשם	'שערי צדק'	י. ואלף, ירושלים, תרמ"ד.
מלאכי בן יעקב הכהן	יד מלאכי	ליוורנו, תקכ"ז.
משה חאגיז	לקט הקמח על המשנה	ונדסבק תפ"ו ¹ ; בני-ברק, תשמ"ג.
משה חיים לוצאטו	דרך תבונות	לבוב, תקצ"ג.
שלמה אלגאזי	יבין שמועה	באור על 'הליכות עולם', ויניציאה, שצ"ט ¹ ; מהד' אחרונה, ירושלים, התש"ס.
שלמה אלגאזי	הליכות אלי	איזמיר, תר"ג ¹ , מהד' אחרונה, ירושלים תשנ"ח.
שמואל אבן סיריליו	כללי שמואל	מהדורת שב"ד סופר, ירושלים, תשל"ב.
שמואל אלבלנסי	דרכי הק"ו	ויניציאה, שני"ט, בתוך –'מהררי נמרים' לר' אברהם בן דון שלמה עקרה.
שמואל אלבאנסי	פירוש ק"ו	נדפס על ידי אברהם בן שלמה עקרה, בספר מהררי נמרים, ויניציאה, שני"ט.
שמשון בן יצחק מקינון	ספר הכריתות	מהדורת סופר, תל-אביב, תשכ"ז.

ב. ביבליוגרפיה לספרות מחקר - ספרים

אבלי, זית רענן	א' אבלי, זית רענן – פירוש על הילקוט, ויניציאה, תשט"ז.
אברהם, את אשר ישנו	מ' אברהם, את אשר ישנו ואשר איננו, ירושלים, תשס"ו.
אברהם, שתי עגלות	מ' אברהם, שתי עגלות וכדור פורח, ירושלים, תשס"ב.
אדלר, עיון	י' אדלר, עיון בלומדות, ניו-יורק, תשמ"ט.
אוסטורובסקי, המידות	מ' אוסטורובסקי, המידות שהתורה נדרשת בהן, ירושלים, תרפ"ד.
אורבך, ההלכה	א"א אורבך, ההלכה, מקורותיה והתפתחותה, גבעתיים, תשמ"ד.
אורבך, מעולמם	א"א אורבך, מעולמם של חכמים, ירושלים, תשמ"ח.
אורבך, בעלי התוספות	א"א אורבך, בעלי התוספות, 2 כר', ירושלים, תש"ס.
אזולאי, יעיר אוזן	דוד בן יצחק אזולאי, יעיר אוזן, חלק ראשון, בולגריא, תרצ"ו.
אטינגר, תולדות	ש' אטינגר, תולדות עם ישראל בעת החדשה, תל-אביב, תשכ"ט.
אידל, לתולדות	מ' אידל, "לתולדות האיסור ללמוד קבלה לפני גיל ארבעים", <i>AYS</i> rewews (1980), חלק עברי.
אלבק, פירוש למשנה	ח' אלבק, פירוש למשנה, ירושלים, תשי"ט.
אלבק, מבוא	ח' אלבק, מבוא לתלמודים, תל-אביב, 1987.
אלגזי, ארעא	י' אלגזי, ארעא דרבנן, ניו-יורק – ירושלים, תשכ"ג.
אוליוורה, בים דרכך	שלמה די אוליוורה, בים דרכך, ירושלים, תשס"ד.
אלון, המשפט	מ' אלון, המשפט העברי, מהדורה שלישית, ירושלים, תשנ"ח.
אנגל, אתון	י' אנגל, אתון דאוריתא, ירושלים, 1970,
אנציקלופדיה תלמודית	אנציקלופדיה תלמודית, בעריכת מאיר ברלין ושלמה יוסף זיון, ירושלים, תשי"ב-תשס"ז, 27 כרכים.
אפרת, שיטות	י' אפרת, הפילוסופיה היהודית בימי הביניים: שיטות וסוגיות, תל אביב, תשכ"ה.
אפרת, מונחים	י' אפרת, הפילוסופיה היהודית בימי הביניים: מונחים ומושגים, תל אביב, תשכ"ט.
אפשטיין, התנאים	י"נ אפשטיין, מבואות לספרות התנאים, ירושלים-תל אביב, תשי"ז.
אפשטיין, האמוראים	י"נ אפשטיין, מבואות לספרות האמוראים, ירושלים, תשכ"ז.
אריסטו, אתיקה	אריסטו, אתיקה ניקומאכית, מהודרת י"ג ליבס, תל-אביב, תשמ"ה.
אריסטו, טופיקה	Aristotle, <i>Topica</i> , The Loeb Classical Library, Great Britain

1960.

- אריסטו, רטוריקה**
אריסטו, רטוריקה, מהדורת ג' צורן, תל-אביב, 2002.
- אשכנזי, כללי התלמוד**
ר"ב אשכנזי, כללי התלמוד, ספר היובל לד"צ הופמן, ברלין, תרע"ד.
- בוהנסקי, ההסטוריה של הלוגיקה**
I. M. Bochenski, *A History of Formal Logic*, University of Notre Dame, 1961.
- בויארין, העיון בכרך, מר קשישא**
ד' בויארין, העיון הספרדי לפרשנות של מגורשי ספרד, ירושלים תשמ"ט.
י' בכרך, מר קשישא, ירושלים, תשנ"ג.
- בלק, לוגיקה**
D. L. Black, *Logic and Aristotle's Rhetoric and Poetics in Medieval Arabic Philosophy*, Leiden – New-York – Kobenhavn – Koln, 1990.
- בן צמח, התשבץ**
שמעון בן צמח, ספר התשבץ, לעמבערג, תרנ"א.
- ברגמן, מבוא**
ש"ה ברגמן, מבוא לתורת ההגיון, ירושלים, תשכ"ד.
- ברנדס, כללי הפסיקה**
י' ברנדס, ראשיתם של כללי הפסיקה: משמעותם, הוצרותם והתפתחותם של כללי הפסיקה המתייחסים לתנאים וספרותם, עבודת דוקטור, האוניברסיטה העברית, תשס"ב.
- ברקוביץ, ההגיון בהלכה**
א' ברקוביץ, תורת ההגיון בהלכה, ירושלים, תשמ"ז.
- בשייצי, פירוש י"ג מידות**
א' בשייצי, פירוש י"ג מידות בתוך "ספר העתקת התורה וחלוקת הרבנין והקראין ואופני ההקש ומצות עשה ולא תעשה להחכם כה"ר משה בשייצי זל"ה", כת"י סנט פטרסבורג, המכון ללימודים מזרחיים, A 217 (סרט 52785), דף 18ב-23א.
- גילת, פרקים**
י"ד גילת, פרקים בהשתלשלות ההלכה, רמת גן, תשנ"ד.
- גינצברג, חכמים קדומים**
L. Ginzberg, *Eine Unbekannte, The Old Rabbinic. Doctrine Of God*, 1937.
- ג'יקובס, מחקרים**
L. Jacobs, *Studies in Talmudic Logic and Methodology*, London 1961.
- גוטמן, בחינת המצוות**
י"מ גוטמן, בחינת המצוות ובחינת קיום במצוות, ברסלאו, תרפ"ח.
- גולדברג, פירוש מבני**
א' גולדברג, פירוש מבני ואנליטי לתוספתא, למסכת בבא-קמא, ירושלים, תשס"א.
- גילת, ספר זכרון**
י"ד גילת, ספר זכרון, לב.צ. פריס, תל-אביב-ירושלים, תשכ"ט.

גלאמב, התורה והתלמוד	ד' גלאמב, ספר התורה והתלמוד, ברלין, תרפ"צ.
גפני, היצירה	י' גפני, היצירה הרוחנית ספרותית, ארץ ישראל מחורבן בית שני ועד הכיבוש המוסלמי, א, ירושלים, תשמ"ב.
גרי"ז, חידושים	י"ז הלוי, חידושים וביאורים לזבחים, חלק א, בני-ברק, תשנ"ג.
דה פריס, תולדות	ב' דה פריס, תולדות ההלכה התלמודית, תל אביב, תשכ"ב.
דה פריס, מחקרים	ב' דה פריס, מחקרים בספרות התלמוד, ירושלים, תשכ"ז.
האריס, כיצד יודעים זאת?	J.M. Harris, <i>How do we know this? Midrash and the Fragmentation of modern Judaism</i> , New York, 1956.
הופמן, מסלות	ד"צ הופמן, מסלות לתורת התנאים, תל-אביב, תרפ"ח.
הורוביץ, פירוש לנדה	א' הורוביץ, פירוש למסכת נדה לרבנו חננאל מגניזת קהיר, ניו-יורק, תשמ"ו.
הירשזון, ברורי המידות	ח' הירשענזאן, ברורי המידות, ירושלים, תרפ"ט.
הלבני, מקורות	ד' הלבני, מקורות ומסורות, 7 כר', תל אביב-טורונטו-ירושלים, תשכ"ט-תשס"ח.
הלוי, ספר הצבא	ז' הלוי, ספר הצבא, בתוך כתבי הגאון ר"ע אלטשולר, בני-ברק, תשנ"ז.
הלוי, דורות הראשונים	י"א הלוי, דורות הראשונים, חלק א, ברלין, תרפ"ג.
המפל, פילוסופיה	ק' המפל, פילוסופיה של המדע, תל-אביב: אוניברסיטה פתוחה, תשל"ט.
הנשקה, משנה ראשונה	ד' הנשקה, משנה ראשונה בתלמודם של תנאים אחרונים, רמת-גן, תשנ"ז.
הרטמן, הרמב"ם	ד' הרטמן, הרמב"ם הלכה ופילוסופיה, תל-אביב, תש"ס.
השל, תורה מן השמים	א"י השל, תורה מן השמים באספקלריה של הדורות, 3 כר', לונדון-ניו יורק-ירושלים, תשכ"ב-תש"ן.
וואלף, פירוש	ז' וואלף ב"ר ישראל, פירוש לברייתת ל"ב מידות, ווילנא, תרפ"ה.
ווייס, דור דור ודורשיו	א"ה וייס, דור דור ודורשיו, 3 כר', ניוארק, תרפ"ד ¹ , הוצ' אחרונה, ירושלים, תל אביב, תשכ"ד.
ווייס, דיונים וברורים	א' ווייס, דיונים וברורים בב"ק, ירושלים, תשכ"ז.
ווייס, היצירה	א' ווייס, היצירה של הסבוראים, ירושלים, תשי"ג.
ווייס, התהוות התלמוד	א' ווייס, התהוות התלמוד בשלימותו, ניו-יורק, תשי"ג.
ווייס, לחקר התלמוד	א' ווייס, לחקר התלמוד, ניו-יורק, תשט"ו.
ווייס, לקורות התהוות	א' ווייס, לקורות התהוות הבבלי, ירושלים, תש"ל.

א' ווייס, מחקרים בתלמוד, ירושלים, תשנ"ה.	ווייס, מחקרים
א' ווייס, סדר הדיון : מחקרים במשפט התלמוד, ניו-יורק, תשי"ח.	ווייס, סדר הדיון
א' ווייס, על היצירה הספרותית של האמוראים, ניו-יארק, תשכ"ב.	ווייס, על היצירה
מ' ונטורה, מבוא למחשבת ישראל, תל-אביב, תשי"ט.	ונטורה, מבוא
מ' זילברג, כתבי משה זילברג, ירושלים, תשנ"ח,	זילברג, כתבי משה
א"י זסלנסקי, פחד יצחק, ירושלים, תשי"ט.	זסלנסקי, פחד יצחק
זרחיה בן שאלתיאל, תקות אנוש, מהדורת י" שווארץ, ברלין, תרכ"ח.	זרחיה, תקות אנוש
ר' טיילור, מטאפיסיקה, תרגום יעל כהן, ירושלים, 1983.	טיילור, מטאפיסיקה
י"ד יאליש, מלא הרועים, ווארשה (הודפס מחדש בניו יארק) ללא שנת הוצאה.	יאליש, מלא הרועים
יצחק אייזיק יהודה יחיאל, פרוש לתורת כהנים, לעמבערג, ללא שנת הוצאה.	יחיאל, פרוש
א' יצחק, פרוש לתורת כהנים, על-פי קרבן אהרון, לעמבערג, ללא שנת הוצאה.	יצחק, פרוש
E. Kapp , <i>Syllogistic</i> , in J. Barnes et al. (ed), <i>Articles on Aristotle</i> , London 1975.	כאפ, סילוגיסטיקה
מ"מ כשר, מפענח צפונות, ירושלים, תשל"ו.	כשר, מפענח
א' לוי, יסודות ההלכה, מחקר על השתלשלות ההלכה מימי קדם עד זמן התלמוד, תל-אביב, תש"ך.	לוי, יסודות
ז' לוי, הרמנויטיקה, תל-אביב, תשמ"ז.	לוי, הרמנויטיקה
י' לוי, יסודות תורת ההגיון, ירושלים, תש"ס.	לוי, יסודות
י"ל לוי, יהדות ויוונית בעת העתיקה : עימות או מיזוג, ירושלים, תש"ס.	לוי, יהדות
S. Lieberman, <i>Texts and Studies</i> , New York, 1974.	ליברמן, טקסטים
ש' ליברמן, יוונית ויוונית בארץ ישראל, ירושלים, תשמ"ד.	ליברמן, יוונית ויוונית
ש' ליברמן, מחקרים בתורת ארץ ישראל, (עורך דוד רוזנטל), ירושלים, תשנ"א.	ליברמן, מחקרים
ש' ליברמן, ספרי זוטא (מדרשה של לוד) תלמודה של קיסרין, ניוארק, תשכ"ח.	ליברמן, ספרי זוטא
ש' ליברמן, תוספתא כפשוטה (10 כרכים), ניוארק, תשט"ו-תשמ"ח.	ליברמן, תוספתא
ש' ליברמן, תוספת ראשונים, א-ד, ירושלים, תרצ"ז-תרצ"ט.	ליברמן, תוספת ראשונים
M. Mahdi, "Logic and Language in Classical Islam", in G. E	מהדי, לוגיקה ולשון

<p>von Grunebaum (ed.), <i>Logic in Classical Islamic Culture</i>, Wiesbaden 1970.</p>	
<p>מדרש ל"ב מידות, ניו-יורק, תרצ"ד. הודפס מחדש בירושלים, תשי"ל.</p>	<p>משנת רבי אליעזר</p>
<p>ש' נאה, לשון התנאים בספרא על-פי כתב יד וטיקאן 66, חיבור לשם קבלת תואר דוקטור לפילוסופיה, בר-אילן, תשמ"ט.</p>	<p>נאה, לשון התנאים</p>
<p>W. Kneale & M. Kneale, <i>The Development of Logic</i>, Oxford, 1962.</p>	<p>ניל, התפתחות הלוגיקה</p>
<p>י"י נויבאור, הרמב"ם על דברי סופרים, ירושלים, תשי"ז.</p>	<p>נויבאור, על סופרים</p>
<p>א' סטיוארט, המספרים של הטבע, אור יהודה, 1999.</p>	<p>סטיוארט, המספרים</p>
<p>P. Slomkowski, <i>Aristotle's Topics</i>, (Brill) Leiden-New-York-Koln, 1997.</p>	<p>סלומקווסקי, טופיקה</p>
<p>י' סלימן, קול גדול ולא יסף: תורת ישראל בין שלמות להשתלמות, ירושלים, תשנ"ט.</p>	<p>סלימן, קול גדול</p>
<p>ספר מצוות גדול לרבינו משה יעקב מקוצי, ללא מקום, תשנ"א.</p>	<p>ספר מצוות גדול</p>
<p>י' עייאש, ארעא דארעא, פירוש לספרו של ישראל יעקב אלגזי, ארעא דרבנן, ניו-יורק, ירושלים, תשכ"ג.</p>	<p>עייאש, ארעא</p>
<p>י' ענגיל, לקח טוב, ווארשה, תרנ"ג.</p>	<p>ענגיל, לקח טוב</p>
<p>מ"א עמיאל, המידות לחקר ההלכה, ירושלים, תרצ"ט.</p>	<p>עמיאל, המידות</p>
<p>א"א פינקלשטיין, ספרא דבי רב, 3 כר', ניו-יורק, תשנ"א-תשנ"ו.</p>	<p>פינקלשטיין, ספרא</p>
<p>פירוש קדמון לבבא-בתרא, ירושלים, תשל"א.</p>	<p>פירוש קדמון</p>
<p>מ' פיש, לדעת חכמה, קיבוץ מאוחד ומכון וואן ליר, 1979.</p>	<p>פיש, לדעת</p>
<p>S. Feldman, <i>The Wars of the Lord</i>, I, Philadelphia, 1984.</p>	<p>פלדמן, מלחמות ה'</p>
<p>מב"ש פלונגיין, תל-פיות, וילנא, תר"ט.</p>	<p>פלונגיין, תל-פיות</p>
<p>ש"י פרידמן (עורך), חמש סוגיות מן התלמוד הבבלי, האיגוד לפרשנות התלמוד, ירושלים, תשס"ב.</p>	<p>פרידמן, חמש סוגיות</p>
<p>צ"ב פרנק, הר צבי, ירושלים, תשמ"ט.</p>	<p>פרנק, הר צבי</p>
<p>ז' פרנקל, דרכי המשנה, ווארשה, תרפ"ג.</p>	<p>פרנקל, דרכי המשנה</p>
<p>י' פרנקל, דרכי האגדה והמדרש, 2 כר', תל-אביב, 1996.</p>	<p>פרנקל, דרכי האגדה</p>
<p>י' פרנקל, דרכו של רש"י בפרושו לתלמוד הבבלי, ירושלים, תשל"ה.</p>	<p>פרנקל, דרכו של רש"י</p>

פרנקל, ספר המפתח	ש' פרנקל, ספר המפתח לבבא-קמא, כ"ב, תשנ"ו.
ציון, לוגיקה יהודית	A. Sion, <i>Judaic Logic: A Formal Analysis of Biblical, Talmudic and Rabbinic Logic</i> , Geneva, Switzerland, 2002.
צ'רניק, גזירה שוה	מ' צ'רניק, גזירה שוה, לוד, תשנ"ד.
צ'רניק, לחקר המידות	מ' צ'רניק, לחקר המידות "כלל ופרט וכלל" ו"ריבוי ומיעוט" במדרשים ובתלמודים, לוד, תשמ"ד.
קופי, לוגיקה סימבולית	I. M. Copi, <i>Symbolic Logic</i> , New-York, 1973.
קופי, מבוא ללוגיקה	א"מ קופי, מבוא ללוגיקה, תל אביב, תשל"ז.
קופרמן, פשוטו	י' קופרמן, פשוטו של מקרא, ירושלים, תשל"ד.
קלוגר, נדה	ש' קלוגר, מי נדה – פירוש למסכת נדה, ירושלים, תשנ"ז.
קלונימוס, ערכי תנאים ואמוראים	ר' יהודה בר קלונימוס, ערכי תנאים ואמוראים, מהדורת מ"י הכהן בלוי, ניו-יורק, תשנ"ד.
קמחי, ספר הברית	י' קמחי, ספר הברית, מהד' א. תלמג', ירושלים, תשל"ד.
קפלן, מיתולוגיה	א' קפלן, מיתולוגיה של מדעי ההתנהגות, ירושלים, תשל"ט.
קצוף, תורה לשמה	ר' קצוף, תורה לשמה, מחקרים במדעי היהדות לכבוד פרופ' שמא פרידמן, ירושלים, תשס"ח.
רבינו גרשום, ב"ב	פירוש רבינו גרשום השלם על מסכת ב"ב, ירושלים, תשנ"ט.
רביצקי, השפעת הלוגיקה	אבירם רביצקי, השפעת הלוגיקה האריסטוטלית על הבנת דרכי הדרשה ההלכתית בימי הביניים: עבודת דוקטור, אוניברסיטה עברית, תשס"ה.
רוזנברג, לוגיקה	ש' רוזנברג, 'לוגיקה ואותולוגיה בפילוסופיה היהודית במאה הי"ד' עבודת דוקטור, האוניברסיטה העברית ירושלים, תשל"ד.
רוט, שערי המדות	י"ד רוט, שערי המדות, ניו-יורק, תשכ"א.
רוטנשטרייך, המחשבה	י' רוטנשטרייך, המחשבה היהודית בעת החדשה, תל-אביב, תשמ"ז.
רמב"ם, מלות ההגיון	משה בן מימון, מלות ההגיון, מהדורת ח"י רות, ירושלים, תשכ"ה.
ר"נ, פירוש על ב"ב	ראובן גירונדי, פירוש על ב"ב, מוסד הרב קוק, ירושלים, ללא שנת הוצאה.
רפל, על הפלפול	ד' רפל, הויכוח על הפלפול, ירושלים, 1979.
שבייד, דמוקרטיה	א' שבייד, דמוקרטיה והלכה, ירושלים, תשנ"ז.

א' שגיא, אלו ואלו : משמעותו של השיח ההלכתי, תל-אביב, 1966.	שגיא, אלו ואלו
. Schwarz, <i>Der Hermeneutische Kontext</i> , Wien 1921.	שווארץ, הקונטקסט
	ההרמנויטי
A. Schwarz, <i>Die Hermeneutische Quantitätsrelation</i> , Wien und Leipzig 1916.	שווארץ, יחס
A. Schwarz, <i>Die Hermeneutische Antinomie</i> , Wien und Leipzig 1913.	הכמות ההרמנויטי
A. Schwarz, <i>Die Hermeneutische Induktion</i> , Wien 1909.	שווארץ, האניטינומיה
א' שווארץ, קל וחומר בספרות התלמודית, קראקה, 1905.	ההרמנויטית
A. Schwarz, <i>Der Hermeneutische Syllogismus</i> , Wien 1901.	שווארץ, קל וחומר
A. Schwarz, <i>Die Hermeneutische Analogie</i> , Wien 1897.	שווארץ, הסילוגיזם
א' שווארץ, הגזירה השוה, קראקה, תרנ"ח.	ההרמנויטי
י' שילה, כללי התלמוד לר' עמנואל הספרדי, עבודת מסטר, אוניברסיטת בר-אילן, תשנ"א.	שווארץ, האנלוגיה
ש"י הכהן שקאפ, שערי ישר, ניו-יורק, 1950.	ההרמנויטית
י"מ תא-שמע, הספרות הפרשנית לתלמוד באירופה ובצפון אפריקה, ירושלים, תש"ס.	שווארץ, הגזירה השוה
י"מ תא-שמע, שיקולים פילוסופיים בהכרעת ההלכה, ירושלים, תשנ"ו.	שילה, כללי התלמוד
י"מ תאומים, גינת וורדים, ירושלים, תשי"א.	שקאפ, שערי ישר
י"מ תאומים, שושנת העמקים, ירושלים, תשי"א.	תא-שמע, הספרות
תוספות ישנים לבבא-בתרא, פירוש על ב"ב, מוסד הרב קוק, ירושלים, ללא שנת הוצאה.	הפרשנית
תורת כהנים, מהודרת פריעדמאן, ירושלים, תשס"ב.	תא-שמע, שיקולים
י' חאגיז, תחלת חכמה, ווארשה, 1885.	פילוסופיים
	תאומים, גינת וורדים
	תאומים, שושנת העמקים
	תוספות ישנים
	תורת כהנים
	תחלת חכמה

ג. ביבליוגרפיה לספרות מחקר - מאמרים

- אבן מוסא, פירוש** מ' היגער, "פירוש ר' משה אבן מוסא על הי"ג מדות של ר' ישמעאל", בתוך : א' על י"ג מידות מרכס (עורד), ספר היובל ללוי גינצבורג (החלק העברי), ניו-יורק תש"ו, עמ' צג-קכז.
- אברהם, אנלוגיה** מ' אברהם, "אנלוגיה ואינדוקציה בהלכה", בתוך : צהר, טו (תשס"ב), עמ' 23-34.
- אברהם, בין מחקר** מ' אברהם, "בין מחקר לעיון, הרמנויטיקה של טקסטים קאנוניים", בתוך : אקדמות, 6 (תש"ס), עמ' 161-180.
- אברהם, הקל וחומר** מ' אברהם, "הקל וחומר כסילוגיזם מודל אריתמטי", בתוך : הגיון, מחקרים בדרכי חשיבה של חז"ל, ב (תשנ"ג), עמ' 29-46.
- אברהם, מעמדן** מ' אברהם, "מעמדן הלוגי של דרכי הדרש", צהר, יב (תשנ"ט), עמ' 9-22.
- אופנהיים, הערות** ד' אופנהיים, "הערות והארות על י"ג מדות הדרש של רבי ישמעאל ועל הפירוש המיוחס לרש"י ז"ל", ישרון, ח (תרכ"ח), עמ' 201-205.
- אופנהיים, דברי סופרים** ח' אופנהיים, "דברי סופרים", ישרון, ה (תרכ"ה) עמ' יז-ל.
- אורבך, הדרשה** א"א אורבך, "הדרשה כיסוד ההלכה ובעית הסופרים", תרביץ, כז (תשי"ח), עמ' 166-182.
- אורבך, מסורת** א"א אורבך, "מסורת והלכה", תרביץ, נ (תשמ"א), עמ' 136-163.
- אייזנברג, שלוש עשרה מדות** י' אייזנברג, "שלוש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן", שמעתין, ד (תשכ"ז), עמ' 47-53.
- אלבק, ההלכות והדרשות** ח' אלבק, "ההלכות והדרשות", בתוך : ספר היובל לא' מרכס, ניו-יורק, תש"י, עמ' א-ח.
- אליקים, גורעין** נ' אליקים, " 'גורעין ומוסיפין ודורשין', כמידה פרשנית בהלכה", בתוך : שמעתין, 151 (תשס"ד), עמ' 60-70.
- אפרת, מלות ההגיון** I. Efros, "'Maimonides' Treatise on Logic", PAAJA, 34 (1966), pp 155-160.
- אפשטיין, למשנת רבי אליעזר** י"נ אפשטיין, "למשנת רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי", תרביץ, ד (תרצ"ג), עמ' 343-353.

ארליך, אלו ואלו	ג' ארליך, "אלו ואלו", בתוך: הגיון - מחקרים בדרכי החשיבה של חז"ל, משה קופל ועלי מרצבך, ישראל, תשנ"ה, עמ' 143-152.
בלוי, השוואות	י"א בלוי, "השוואות בין המשפט העברי להלניסטי-מצרי", המשפט העברי, ה (תרצ"ו), עמ' 13-31.
בלידשטיין,	י' בלידשטיין, "מסורת וסמכות מוסדית: לרעיון תורה שבע"פ במשנת הרמב"ם
מסורת וסמכות	דעת, 16 (תשמ"ו), עמ' 11-27.
בן מנחם, יחס	ח' בן מנחם, "יחס התלמוד הירושלמי והתלמוד הבבלי לסטיית שופט מן הדין", שנתון המשפט העברי, ח (תשמ"א), עמ' 113-134.
ברונשוויג, לוגיקה	R. Brunschvig, "Logic and Law in Classical Islam", G. E. von
וחוק	Grunebaum (ed.), <i>Logic in Classical Islamic Culture</i> , Wiesbaden 1970, pp. 9-20.
ברגמן, גזרה שוה	י' ברגמן, "גזרה-שוה מהי?" סיני, עא (תשל"ב), עמ' קלב-קלט.
ברויאר, מנעו	מ' ברויאר, "מנעו בניכם מן ההגיון", בתוך: מכתם לדוד, י"ד גילת, א' שטרן (עורכים), רמת-גן, תשל"ח, עמ' 242-261.
ברכפלד, הפשטה	מ' ברכפלד, "הפשטה מתימטית של הק"ו", על פי ספר הליכות עולם, בתוך: ספר הגיון, מחקרים בדרכי חשיבה של חז"ל, משה קופל ועלי מרצבך, רמת-גן, תשנ"ה, עמ' 11-21.
גוטמן, תורה	י"מ גוטמן, "תורה בתלמוד", בתוך: ספר היובל לכבוד אדולף שווארץ, ברלין-ווינא, 1917, עמ' 1-8.
בתלמוד	
גולדברג, התורה	א' גולדברג, "התורה שבכתב והתורה שבע"פ", מחניים, נו (תשכ"א), עמ'
שבכתב	80-81.
גולדברג, להתפתחות	א' גולדברג, "להתפתחות הסוגיא בתלמוד הבבלי ומקורותיה", תרביץ, לב (תשכ"ג), עמ' 143-152.
גולדברג, דרכו	א' גולדברג, "דרכו של ר' יהודה הנשיא בסידור המשנה", תרביץ, כח (תשי"ט), עמ' 260-269.
גולומב, פרדוקס	ד' גולומב, "פרדוקס, בהמדות שהתורה נדרשת בהן", אוצר החיים, ט (תרצ"ג), עמ' 14-18.
גרוס, קוים	א' גרוס, "קוים לתולדות הישיבה בקסטיליה במאה הטי"ו", פעמים, 31 (1987), עמ' 3-19.
דה-פריס,	ב' דה-פריס, "המושגים 'מדאורייתא' ו'מדרבנן' בהתפתחותם", סורא, ד

מדאורייתא	(תשכ"ד), עמ' 137-155.
דה-פריס,	ב' דה-פריס, "לצורת ההלכות בתקופת התנאים", סיני, נו (תשכ"ה), עמ' ריב-רכה.
לצורת ההלכות	
דימיטרובסקי,	ח"ז דימיטרובסקי, "על דרך הפלפול" בתוך: ספר היובל לש' בארון, ירושלים, תשל"ה, עמ' קיא-קפא.
פלפול	
דרורי, שגגה	מ' דרורי, "שגגה במשפט העברי, טעות בדין וטעות בעובדה" בתוך: שנתון המשפט העברי, א (תשל"ד), 1974, עמ' 72.
הירשברג, הבאורים	ח"ז הירשברג, "הבאורים התדירים על המקרא אשר נמסרו בצורת כללים", בתוך: מנחת בכורים לכבוד אריה שווארץ, וינא, תרפ"ו, עמ' 10-29.
הלברטל,	מ' הלברטל, "ספר המצוות לרמב"ם, הארכיטקטורה של ההלכה והתיאוריה הפרשנית שלה", תרביץ, נט (תש"ן), עמ' 457-480.
ספר המצוות	
הרוי, גישות רבניות	W. Z. Harvey, "Rabbinic Attitudes Toward Philosophy" <i>Open Thou Mine Eyes</i> , Hoboken, New Jersey 1992, pp. 83-101.
ויטמן, על היחס	ז' ויטמן, "על היחס בין הפשט לדרש", המעיין, יח (תשל"ז-תשל"ח), עמ' 26-50.
ווינברג, לחקר המשנה	י' ווינברג, 'לחקר המשנה', בתוך: ספר יובל לכבוד שמואל קלמן מירסקי, שמעון ברנשטיין וגרשון א. חורגין (עורכים), ניו-יורק, תשי"ח, עמ' 222-223.
ווייס, שרידי	מ' ווייס, "שרידי שקלא וטריא מן התקופה שקדמה לבית שמאי ובית הלל", סידרא ד (תשמ"ח), עמ' 53-66.
ווייס, הלוגיקה של הרמב"ם	R. L. Weiss, "On the Scope of Maimonides Logic, Or, What Joseph Knew", R. Link-Salinger (at al) ed., <i>A Straight Path, Studies in Medieval Philosophy and Culture, Essays in Honor of Arthur Hyman</i> , Washington 1988, pp. 255-265.
וסטרייך, מגמות בתורת התנאים	א' וסטרייך, "דין שן ברשות הרבים-מגמות בתורת התנאים", דיני ישראל כג (תשס"ח).
זיני, לוגיקה	א"ר זיני, "לוגיקה ומטפיזיקה בדרשות חז"ל", בתוך: ספר הגיון, מחקרים בדרכי החשיבה של חז"ל, מ' קופל וע' מרצבך (עורכים), ישראל, תשנ"ה, עמ' 65-78.
חרל"פ, מקורות	י"ח חרל"פ, "מקורות נוספים באשר לתוקפן של המידות שהתורה נדרשת בהן ובעניין הכלל 'דאין אדם דן גזרה שווה מעצמו'", אסופות, יד (תשס"ב), עמ'

סט-פא.

- טולידאנו, ק"ו** י' טולידאנו, "לק"ו לבן מוסא", תרביץ, יד (תש"ג), עמ' 142.
- לבן מוסא**
- כהן, מידות** ד' כהן, "מידות שהתורה נדרשת בהן", שמעתין, 121 (תשנ"ה), עמ' 106-115.
- כהן, ל"ו מידות** ד' כהן, "ל"ו מידות", תרביץ, ב (תרצ"א), עמ' 249.
- כהנא, קוים** מ' כהנא, "קוים לתולדות התפתחותה של מידת 'כלל ופרט' בתקופת התנאים", בתוך: ספר זכרון לתרצה ליפשיץ, משה בר אשר, יהושוע לוינסון וברכיהו ליפשיץ (עורכים), ירושלים, תשס"ה, עמ' 172-216.
- כהנא, סיכומי** ק' כהנא, "סיכומי האחרונים ליחס המדרש להלכה", חקר ועיון, א (תש"ך), תל-אביב, עמ' נח-סד.
- לוינגר, שלוש עשרה** י"מ לוינגר, "שלוש-עשרה המידות שהתורה נדרשת בהן: דרך חדשה להצגתן", בתוך: בד"ד - בכל דרכיך דעהו, 16 (תשנ"ז), עמ' 81-100.
- לוי, על היחס** ח"י לוי, "על היחס בין ההלכות והדרשות", בתוך: ספר היובל לא' וייס, ניו-יורק, תשכ"ד, עמ' לא-לה.
- מינקין, שערי צדק** ב' מינקין, "הספר שערי צדק ויחסו לרלב"ג", עלי ספר, יד (תשמ"ז), עמ' 55-58.
- מירסקי, הדרשה** ש' מירסקי, "הדרשה בתקופת המשנה והתלמוד", חורב, ז (תש"ג), עמ' 75-91.
- מרכס, כללי התלמוד** א' מרכס, "כללי התלמוד לר' בצלאל אשכנזי", בתוך: ספר לדוד צבי (האפפמאן), החלק העברי, ברלין, תרע"ד, עמ' 179-217.
- נויבואר, הלכה ומדרש** י"י יעקב, "הלכה ומדרש הלכה", סיני, כב (תש"ח), עמ' מט-פ.
- סופר, ביאור ענינא** י' סופר, "ביאור ענינא דרבי אליעזר שמותי הוא", האהל, א (תשט"ז), עמ' קכ-קכד.
- סינקלר, חשיבה משפטית** ד' סינקלר, "חשיבה משפטית במשנתם של הרמב"ם והרמב"ן", א' ורהפטג (עורך), מנחה לא"י: ספר היובל לר' אברהם ישעיה דולגין, ירושלים, תשנ"א, עמ' 349-355.
- סמית, לוגיקה** R. Smith, "Logic", in J. Barnes (ed.), "The Cambridge Companion to Aristotle", Cambridge 1995, pp. 27-65.
- פאווער,** י' פאווער, "דאוריתא דרבנן ודינים מופלאים", סיני, סז (תש"ל), עמ'

דאורייתא	כ-לה.
פוקס, על המצות השכליות	M. Fox, "On the Rational Commandments in Saadia's Philosophy: A Reexamination", in M. Fox (ed.), <i>Modern Jewish Ethics</i> , Ohio 1975, pp. 174-186.
פינטוך, המונח דאורייתא	א' פינטוך, "המונח 'דאורייתא' והמדות שהתורה נדרשת בהן : עיון חוזר בשורש השני", סיני, קיט (תשנ"ז), עמ' קנ-קס.
פינקלשטיין, מדרש, הלכות והגדות	א"א פינקלשטיין, "מדרש, הלכות והגדות", בתוך : ספר היובל ליצחק בער, ירושלים, תשכ"א, עמ' 28-47.
פינקלשטיין, מתורתו	א"א פינקלשטיין, מתורתו של ר' נחוניא בן הקנה, בתוך : ספר היובל לרבי חנוך אלבק, ירושלים, תשכ"ג, עמ' 352-377.
פינקלשטיין, מידותיו של הלל	א"א פינקלשטיין, "מידותיו של הלל במשאו ובמתנו עם זקני בתירא", הדואר, מב (תשכ"ג-תשכ"ד), עמ' 384-385.
פינקלשטיין, שוב על מו"מ	א"א פינקלשטיין, "ושוב על מו"מ בין הלל ובני בתירא", בתוך : ספר היובל לצבי וולפסון, ירושלים, תשכ"ה, עמ' רג-רכד.
פרידמן, הברייתות	ש"י פרידמן, "הברייתות בתלמוד הבבלי ויחסן למקבילותיהן שבתוספתא", בתוך : עטרה לחיים, תש"ס, עמ' 163-201.
פרידמן, כיצד	ש"י פרידמן, "כיצד מדקדקין? עיון בשינויי הגרסות של התלמוד הבבלי לרגל הופעת י"ג כרכים של "דקדוקי סופרים השלם", תרביץ, סח (תשנ"ט), עמ' 129-161.
פרידמן, כתבי-יד	ש"י פרידמן, "כתבי היד של התלמוד הבבלי – טיפולוגיה של כתיב", מ' בר-אשר (עורך), מחקרים בלשון העברית ובלשונות היהודים, מוגשים לשלמה מורג, ירושלים, תשנ"ו, עמ' 163-190.
פרידמן, קבוצותיהם	ש"י פרידמן, "קבוצותיהם של כתבי-היד מן התלמוד הבבלי על פי כתיב ולשון", לשוננו, נז (תשנ"ד), 12-114.
פרידמן, תוספתא	ש"י פרידמן, "תוספתא עתיקתא : ליחס מקבילות המשנה והתוספתא" : (א) "כל כתבי הקודש" (שבת טז, א), תרביץ, סב (תשנ"ג), עמ' 313-338.
פרידמן, התהוות	ש"י פרידמן, "להתהוות שינוי הגירסאות בתלמוד הבבלי", סידרא, ז (תשנ"א), עמ' 67-102.
פרידמן, לאגדה	ש"י פרידמן, "לאגדה ההסטורית בתלמוד הבבלי", בתוך : ספר הזכרון לשאול ליברמן, ירושלים, תשמ"ט, עמ' 1-46.
פרידמן, הוספות	ש"י פרידמן, "הוספות וקטעי 'סברא' בפרק החובל (ב"ק פ"ח)", תרביץ,

- מ (תשל"א), עמ' 418-443.
- פריימאן, פירוש** A. Freimann, "Die Hebräischen Kommentare zu den 13 Middot
י"ג מידות des Rabbi Ismael", S. Krauss (ed.) Festschrift Adolf
 Schwarz, Berlin und Wien, 1917, pp. 109-119.
- פריימן, פירוש** א' פריימן, "פירוש רבינו הלל על ברייתא דרבי ישמעאל", בתוך: ספר זכרון
רבינו הלל לכבוד ש"א פוזונסקי, ורשה, תרפ"ז, עמ' קע-קפ.
- ציפרנוביטש, בנין** א' ציפרנוביטש, "בנין אב", השלח כ"ב (תר"ע), עמ' 431-438.
אב
- קובק, פירוש על** י"י קובק, "פירוש על מדרש רבי ישמעאל ב"ג מדות שהתורה נדרשת בהן
מדרש לה"ר שלמה יצחקי ז"ל", ישרון, י (תרכ"ח), עמ' 38-44.
- קונצט** A. Kunst, "An Overlooked Type of Inference", Bulletin of the
 School of Oriental and Africam Studies, (University of London),
 X (1940-42) pp.976-993.
- קוק, בענין שבע** ש"ח קוק, "בענין שבע מדות של הלל הזקן", הצפה לחכמת ישראל, יג
מידות (תרפט), עמ' 90-91.
- קפלן, מדות ההיקש** ד' קפלן, "מדות ההיקש", הפרדס, חוברת ח (תרצ"ג), עמ' 10-12.
- רבינוביץ, פרדוקסים** ק' רבינוביץ, "פרדוקסים ופשרם בהגיונה של ההלכה", בתוך: מחקרים בדרכי
 חשיבה של חז"ל, משה קופל ועלי מרצבך, רמת-גן, תשנ"ה, עמ' 77-109.
- רבינוביץ, על דברי** נ' רבינוביץ, "על דברי סופרים", בתוך: ספר הגיון, גוש עציון, 1995, עמ' 87-98.
- רביצקי, ההיקשים** א' רביצקי, "ההיקשים ההלכתיים כהיקשים דיאלקטיים במשנת הרמב"ם
 והמידות שהתורה נדרשת בהן כ - TOPOI אריסטוטליים", תרביץ, עג
 (תשס"ד), עמ' 197-224.
- רוזנברג, פירוש** ש' רוזנברג, "פירוש י"ג מידות לר' דוד בן יוס טוב אבן ביליה", עלי ספר, י"ח
 (תשנ"ה-תשנ"ו), עמ' 59-69.
- רוזנברג, הגיון** ש' רוזנברג, "הגיון, שפה ופרשנות", בתוך: דת ושפה, מ' חלמיש, א' כשר
 (עורכים), תשמ"ב, עמ' 105-113.

רוזנברג, אפשרי	ש' רוזנברג, "אפשרי ומצוי בלוגיקה הביניימית", עיון, כח (תשל"ח), עמ' 56-72.
רוזנוסר	ד' רוזנוסר, "אין מוקדם ומאוחר בתורה", שמעתין, 150 (תשס"ג), עמ' 41-62.
שוורץ, הגיון	ד' שוורץ, "הגיון עברי יחודי על פי משנת הרב הנזיר", בתוך: ספר הגיון, מחקרים בדרכי חשיבה של חז"ל, משה קופל ועלי מרצבך, רמת-גן, תשנ"ה, עמ' 23-33.
שוורץ, היתכן	ד' שוורץ, "הייתכן הגיון עברי מיוחד כהגיון לאומי?", דעת 27 (תשנ"א), עמ' 87-109.
שוחטמן, ההנמקה	א' שוחטמן, "חובת ההנמקה במשפט העברי", שנתון המשפט העברי, ו-ז (תשל"ט-תש"ס), עמ' 319.
שוחטמן, כללי	א' שוחטמן, "כללי התלמוד לר' בצלאל אשכנזי", שנתון המשפט העברי, ח (תשמ"א), עמ' 247-308.
התלמוד	
שור, מלות יוניות	י"ה שור, "מלות יוניות שנסחו רבותינו ז"ל, לכתבן בתואר מלות עבריות", החלוץ, י (תרל"ח), עמ' 46-60.
שטיינזלץ, האם ישנה	ע' שטיינזלץ, "האם ישנה לוגיקה תלמודית?", בתוך: ספר הגיון, מחקרים בדרכי חשיבה של חז"ל, משה קופל ועלי מרצבך, רמת-גן, תשנ"ה, עמ' 13-21.
שטרן, התחביר	י' שטרן, "התחביר הלוגי כמפתח לסוד במורה הנבוכים", עיון, לח (תשמ"ט), עמ' 137-166.
שפרכר, אין ריבוי	ש"י שפרכר, "אין ריבוי אחר ריבוי אלא למעט ואין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות", בתוך: הגיון, תשנ"ג, עמ' 56-65.

ד. שותי"ם מתוך פרויקט השו"ת בר-אילן גירסה 13

שו"ת אבני נזר, חלק אה"ע, סימן צה.
שו"ת באר יצחק, אה"ע, א, סימן ה.
שו"ת היכל יצחק, אה"ע, א, סימן ל.
תשובות חכמי פרובינצא, סימן סז.
שו"ת חתם סופר, חלק ז, סימן לג.
שו"ת יביע אומר, חלק ה, אה"ע, סימן ב.
שו"ת מהר"מ חלאווה, סימן קלה.
שו"ת משיב דבר, חלק ד, סימן ע"ו.
שו"ת מהרי"ק החדשים, סימן כה.
שו"ת נודע ביהודה, מהדורה קמא, אה"ע, סימן לג.
פסקי דין רבניים, חלק ו.
ראבי"ה, תשובות ובאורי סוגיות, תתקצ"א.